GIB

Περιφερειακές Απαιτήσεις και Αξιολόγηση των Ικανοτήτων στη Γερμανία

KompetenzStark - LdV Υποστήριξη επαγγελματικής ένταξης - Εργαστήριο της Κοπεγχάγης, 24-25 Μαρτίου 2011 -

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

ΜΕΡΟΣ Ι : ΕΘΝΙΚΕΣ / ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

ΜΕΡΟΣ ΙΙ: ΕΘΝΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΝΝΟΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΡΟΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ: ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ

ΜΕΡΟΣ Ι: ΕΘΝΙΚΕΣ / ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Ι.1 Σύντομος χαρακτηρισμός της περιοχής στόχου

Ι.2 Μέγεθος, δομή, ιδιαίτερα προβλήματα της ομάδας στόχου «νέοι/νέοι από οικογένειες μεταναστών»

Ι.3 Χαρακτηριστική πορεία της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) στη Γερμανία

Ι.4 Υφιστάμενες πολιτικές της ΕΕΚ για τους νέους σε μειονεκτικές θέσεις / υφιστάμενες πολιτικές ένταξης νέων μεταναστών

Ι.5 Παράγοντες της αξιολόγησης των ικανοτήτων

Ι.6. Ποικιλία εννοιών και μεθόδων αξιολόγησης των ικανοτήτων

Ι.7 →Ανάγκες των περιφερειακών θεσμών που εμπλέκονται στην εκπαίδευση και την κατάρτιση των ομάδων-στόχων

I.1 Σύντομος χαρακτηρισμός της περιοχής του στόχου (1/2)

	Total	**%**
Πληθυσμός Βερολίνου, 2009 *(Πηγή: Amt für Statistik Berlin 2009)*	3 442 675	100%
Ποσοστό του πληθυσμού που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών στο Βερολίνο, 2009 *(Πηγή: Statistisches Bundesamt 2009)*	836 000	26% (Γερμανία: 19%)

Ι.1 Σύντομος χαρακτηρισμός της περιοχής του στόχου (2/2)

	Total	**%**
Άνεργοι στο Βερολίνο, 2009	2 370 534	14.1% (Γερμανία: 8,2%)
Μακροχρόνια άνεργοι στο Βερολίνο, 2009 (ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων, μεταξύ των ανέργων του πληθυσμού)	78 800	33.3% (Γερμανία: 29.7 %)

(Πηγή: Agentur für Arbeit)

I.2 Μέγεθος, δομή, ιδιαίτερα προβλήματα της ομάδας στόχου (1/3)

8η τάξη μαθητών που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών στα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο Βερολίνο κατά την περίοδο 2008/2009, με βάση τον τύπο σχολείου

Τύπος Σχολείου	N	%
«Μονοθέσια σχολεία» - “Comprehensive schools“	7390	32.0%
«Δημοτικό Σχολείο» - “Hauptschule“	2621	46.5%
«Δευτεροβάθμια» - “Realschule”	4837	36.7%
«Γυμνάσιο» - “Gymnasium“	9977	21.1%
Όλοι οι τύποι σχολείων	24 825	30.1%

(Πηγή: Amt für Statistik Berlin-Brandenburg; Senatsverwaltung für Bildung, Wissenschaft und Forschung)

I.2 Μέγεθος, δομή, ιδιαίτερα προβλήματα της ομάδας στόχου (2/3)

Μετάβαση σε διπλή φοίτηση / ΕΕΚ μαθητών που προέρχονται ή μη από οικογένειες μεταναστών

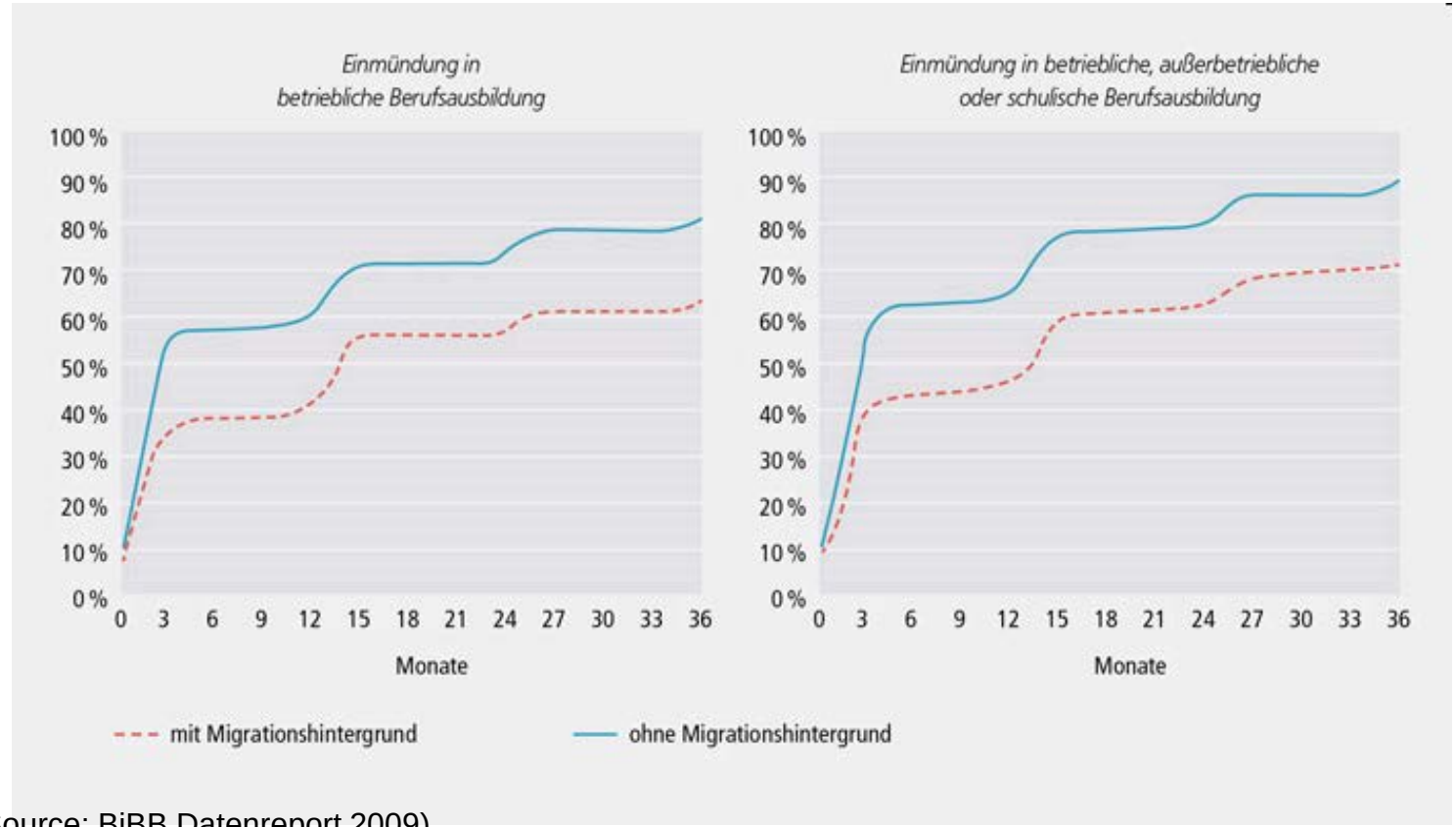

(Source: BiBB Datenreport 2009)

I.2 Μέγεθος, δομή, ιδιαίτερα προβλήματα της ομάδας στόχου (3/3)

- συχνά από κοινωνικά στρώματα **χωρίς υψηλή εκτίμηση για την τυπική εκπαίδευση**
- συχνά μεμονωμένα **κοινωνικά προβλήματα**
- **προβλήματα γερμανικής γλώσσας** → άσχημα αποτελέσματα στο σχολείο → χαμηλότερες πιθανότητες εισαγωγής σε ΕΕΚ
- σχεδόν κανένα **κοινωνικό δίκτυο** δεν θα μπορούσε να είναι χρήσιμο για την είσοδο στην ΕΕΚ
- **ευκαιρίες υποστήριξης για επαγγελματική ένταξη** προσαρμόζονται στη Γερμανική κουλτούρα και στο γλωσσικό υπόβαθρο
- **διαδικασίες πρόσληψης για θέσεις μαθητείας** δε θεωρούν ότι τα μέλη της ομάδας-στόχου μπορούν να προσφέρουν ειδικές ικανότητες

I.3 Τοπικό Μονοπάτι της ΕΕΚ στη Γερμανία

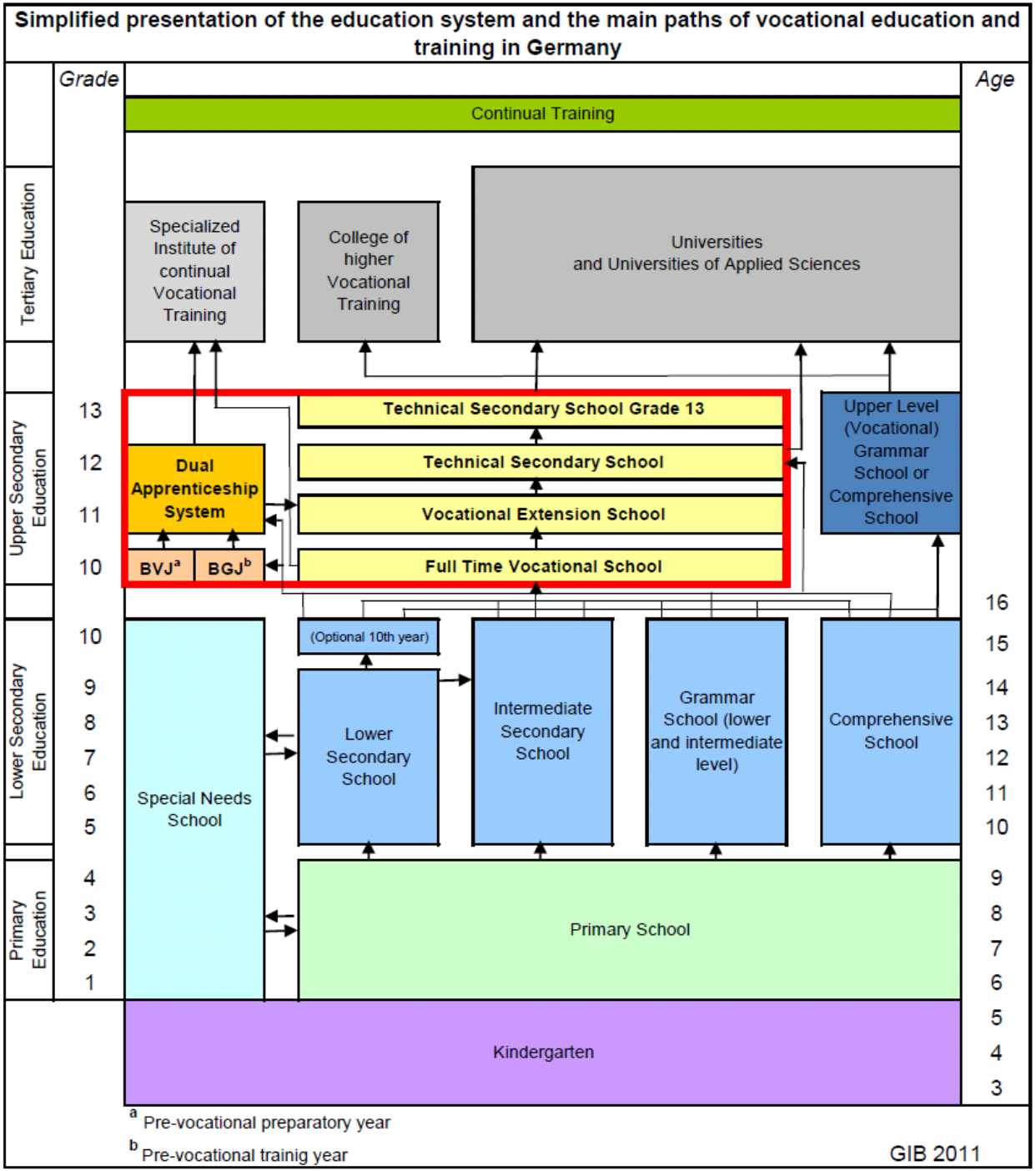

I.4 Υφιστάμενες πολιτικές της ΕΕΚ για τους νέους σε μειονεκτικές θέσεις / υφιστάμενες πολιτικές ένταξης νέων μεταναστών

Η τυπική μετάβαση σε ΕΕΚ:
Απευθείας μετάβαση από το σχολείο στο διπλό σύστημα, επαγγελματική σχολή (εξειδικευμένη) με πλήρες ωράριο ή στο σύστημα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Πιθανοί λόγοι αποτυχίας:
Προβλήματα δομής (έλλειψη θέσεων μαθητείας)
κοινωνικά / προσωπικά μειονεκτήματα

→ «Σύστημα Μετάβασης»

Μεγάλη ποικιλία πολιτικών και προγραμμάτων:
- Επαγγελματικού προσανατολισμού
- Καθυστερημένων εξετάσεων αποφοίτων μαθητών
- Επαγγελματικής προετοιμασίας
- Αντισταθμιστικών μέτρων κατάρτισης
- Υποκατάστατων επαγγελματικής κατάρτισης (μαθητείας) εκτός των επιχειρήσεων

I.5 Παράγοντες της αξιολόγησης των ικανοτήτων (1/2)

Λόγοι για την ποικιλία των πολιτικών και προγραμμάτων σε θεσμικό επίπεδο:

- Η κατανομή των νομικών αρμοδιοτήτων μεταξύ του ομοσπονδιακού κράτους και του “Lander”

- Οι πολιτικές και τα προγράμματα βασίζονται εν μέρει στο νόμο, εν μέρει σε συμπληρωματικά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το ομοσπονδιακό κράτος, από τα “Lander” και από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ...

- Τα διαφορετικά επίπεδα της εφαρμογής των πολιτικών και των προγραμμάτων για τους νέους σε μειονεκτικές θέσεις:
- **α) εθνικό γραφείο ευρέσεως εργασίας** ↓

  β) κερδοσκοπικού ή μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή ενώσεις πρόνοιας

I.5 Παράγοντες της αξιολόγησης των ικανοτήτων (1/2)

Οι παράγοντες της αξιολόγησης των ικανοτήτων:

α) εθνικό γραφείο ευρέσεως εργασίας

β) κερδοσκοπικού ή μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή ενώσεις πρόνοιας:

- Μεγάλος αριθμός τέτοιων οργανώσεων και μεγάλης σημασίας για το γερμανικό κράτος πρόνοιας
- Ενεργούν για λογαριασμό του εθνικού οργανισμού απασχόλησης και διεξάγουν ανεξάρτητη εργασία
- Εξαρτώνται εν μέρει από τη δημόσια χρηματοδοτική υποστήριξη
- Βερολίνο: Ιδιαίτερα μεγάλος αριθμός αντίστοιχων οργανώσεων, που ενεργούν είτε ανεξάρτητα είτε συνεργαζόμενα με μεγαλύτερα προγράμματα

I.6. Ποικιλία εννοιών και μεθόδων αξιολόγησης των ικανοτήτων

- Ένας μεγάλος αριθμός εννοιών και μεθόδων αξιολόγησης των ικανοτήτων είναι διαθέσιμος με υψηλό βαθμό επικάλυψης μεταξύ των διαφορετικών μεθόδων
- Οι περισσότερες μέθοδοι αποτελούνται από διαφορετικές ενότητες
- Η συστηματοποίηση ή τυποποίηση των εννοιών και των μεθόδων είναι ουσιαστικά ανύπαρκτη
- Η πλειονότητα των μεθόδων αξιολόγησης των ικανοτήτων ασχολείται με μεγαλύτερες ομάδες-στόχους
- Μια μέθοδος αξιολόγησης των ικανοτήτων για τους νέους σε μειονεκτική θέση που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών δεν υπάρχει

I.7 →Ανάγκες των περιφερειακών θεσμών που εμπλέκονται στην εκπαίδευση και την κατάρτιση των ομάδων-στόχων

- Συστηματοποίηση των υφιστάμενων εννοιών και των μεθόδων
- Ανάπτυξη μιας διαφοροποιημένης μεθόδου λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες της ομάδας στόχου – νέοι σε μειονεκτική θέση που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών
- Απαιτήσεις σχετικά με τη μέθοδο που θα αναπτυχθεί:
- → Εξέταση εις βάθος των γλωσσικών προβλημάτων και του πολιτιστικού υποβάθρου
- → Απλή δομή και αποτελέσματα που μπορούν να μετρηθούν
- → Διάρκεια έως 10 ημέρες
- → Οι απαιτήσεις κατάρτισης για το προσωπικό δεν πρέπει να είναι πολύ υψηλές

ΜΕΡΟΣ ΙΙ:
ΕΘΝΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΝΝΟΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΡΟΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΙΙ.1 **Αρχές και στόχοι**	-Έννοια του όρου "ικανότητες" -Αν είναι ενσωματωμένα σε μεγαλύτερα προγράμματα στήριξης -Προσανατολισμός -Συντελεστής βαρύτητας των διαφορετικών τομέων των ικανοτήτων -Ομάδα-στόχος και "στόχος χρόνου"
ΙΙ.2 **Διαδικασίες και μέθοδοι**	-Συντελεστής βαρύτητας των διαδικασιών αυτό-αξιολόγησης/αξιολόγησης από τρίτους -Συντελεστής βαρύτητας των μεθόδων που σχετίζονται με την εξέταση έναντι αυτών που σχετίζονται με τις δραστηριότητες -Ατομική αξιολόγηση έναντι ομαδικής -Αξιολόγηση μια φοράς έναντι συνεχούς/επαναλαμβανόμενης αξιολόγησης -Ειδικά μέσα -Μετρημένες ικανότητες
ΙΙ.3 **Οργάνωση**	- Διαθεσιμότητα - Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών - Διάρκεια - Δαπάνες - Ανάγκες προσωπικού - Τεκμηρίωση - Πιστοποίηση / αξιολόγηση

Τι είναι τα «DiaTrain» και «KomPass»;

DiaTrain:

- αναπτύχθηκε από το INBAS (ένα κερδοσκοπικό εκπαιδευτικό ίδρυμα), σε συνεργασία με εκπροσώπους άλλων κερδοσκοπικών και μη κερδοσκοπικών οργανισμών και δημόσιων αρχών
- είναι εργαλείο για την αξιολόγηση και την κατάρτιση των ικανοτήτων σε νέους σε μειονεκτική θέση
- είναι εργαλείο που χρησιμοποιείται ευρέως στη Γερμανία, χωρίς περιφερειακή διάσταση

KomPass:

- αναπτύχθηκε από την GFBM (ένα μη κερδοσκοπικό εκπαιδευτικό ίδρυμα)
- ένα εργαλείο για την αξιολόγηση των ικανοτήτων των νέων και ενηλίκων οι οποίοι είναι μετανάστες ή προέρχονται από οικογένειες μεταναστών
- εστίαση στο Βερολίνο

Excursus: Ικανότητες όπως ορίζονται από το Erpenbeck/Heyse

(Α) Προσωπικές Ικανότητες ➢ Αίσθημα υπευθυνότητας ➢ Αυτοδιαχείριση ➢ κτλ.	**(Β) Ικανότητες σε δραστηριότητες** ➢ Ενεργώντας με ατομική πρωτοβουλία ➢ Ικανότητα λήψης αποφάσεων ➢ κτλ.
(Γ) Κοινωνικές και επικοινωνιακές Ικανότητες ➢ Δεξιότητες επικοινωνίας ➢ Προσαρμοστικότητα ➢ κτλ.	**(Δ) Ικανότητες αντικειμένου και μεθόδου** ➢ Γνώση / εμπειρία σε συγκεκριμένα πεδία ➢ Δεξιότητες, πχ. Υπολογιστικές δεξιότητες ➢ κτλ.

II.1 Αρχές και στόχοι (1/5)

	DiaTrain	KomPass
Έννοια του όρου «ικανότητα»	**«ικανότητες-κλειδιά»:** προσωπικές ικανότητες, ικανότητες σε δραστηριότητες, κοινωνικές και επικοινωνιακές ικανότητες	**«ικανότητες»/«προσόντα»:** Αντικειμένου και μεθόδου **«ενδεχόμενα»:** κοινωνικές και επικοινωνιακές ικανότητες, προσωπικές ικανότητες

II.1 Αρχές και στόχοι (2/5)

	DiaTrain	KomPass
Υπόκειται σε μεγαλύτερα προγράμματα στήριξης για τους νέους σε μειονεκτική θέση;	ΝΑΙ	ΝΑΙ

II.1 Αρχές και στόχοι (3/5)

	DiaTrain	KomPass
Προσανατολισμός	**Προσανατολισμός απαιτήσεων,** Πχ. Ασκήσεις για «διανομή πίτσας», «συμβόλαιο κινητής τηλεφωνίας», «κατασκευή γεφυρών». **Προσανατολισμός αντικειμένου,** πχ. Βιογραφική συνέντευξη, εκπαίδευση δημιουργικότητας	**Προσανατολισμός απαιτήσεων,** Ασκήσεις και εξετάσεις που σχετίζονται με δεξιότητες **Προσανατολισμός αντικειμένου,** πχ. αναδημιουργία της εκπαιδευτικής βιογραφίας και της εργασιακής εμπειρίας

II.1 Αρχές και στόχοι (4/5)

	DiaTrain	KomPass
Συντελεστής βαρύτητας των διαφορετικών τομέων των ικανοτήτων	**Οι ικανότητες του αντικειμένου και μεθόδων** έχουν μικρότερο συντελεστή βαρύτητας	Όλες οι ικανότητες (**προσωπικές**, **δραστηριότητας**, **Κοινωνικές και επικοινωνιακές**, **Αντικειμένου & μεθόδου** Έχουν τον ίδιο συντελεστή βαρύτητας

II.1 Αρχές και στόχοι (5/5)

	DiaTrain	**KomPass**
Ομάδα-στόχος και "στόχος χρόνου"	νέοι σε μειονεκτική θέση: • στη γενική εκπαίδευση • Όσοι παίρνουν μέρος σε προγράμματα για επαγγελματική ένταξη • Όσοι είναι σε επαγγελματικές σχολές • Οι άνεργοι	• νέοι και ενήλικες • μετανάστες • άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών • αορίστου χρόνου

II.2 Διαδικασίες και μέθοδοι (1/6)

	DiaTrain	KomPass
Συντελεστής βαρύτητας των διαδικασιών αυτό-αξιολόγησης/ αξιολόγησης από τρίτους	→ Ίσος συντελεστή βαρύτητας	→Οι διαδικασίες αυτό-αξιολόγησης έχουν μικρότερο συντελεστή βαρύτητας

II.2 Διαδικασίες και μέθοδοι (2/6)

	DiaTrain	KomPass
Συντελεστής βαρύτητας των μεθόδων που σχετίζονται με την εξέταση έναντι αυτών που σχετίζονται με τις δραστηριότητες	→ Οι μέθοδοι εξετάσεων έχουν μικρότερο συντελεστή βαρύτητας	→ Και οι δυο μέθοδοι έχουν τον ίδιο συντελεστή βαρύτητας

II.2 Διαδικασίες και μέθοδοι (3/6)

	DiaTrain	KomPass
Ατομική αξιολόγηση έναντι ομαδικής	→ Η ατομική αξιολόγηση και η ομαδική έχουν τον ίδιο συντελεστή βαρύτητας	→ Η ατομική αξιολόγηση και η ομαδική έχουν τον ίδιο συντελεστή βαρύτητας

II.2 Διαδικασίες και μέθοδοι (4/6)

	DiaTrain	**Kompass**
Αξιολόγηση μια φοράς έναντι συνεχούς/επαναλαμβανόμενης αξιολόγησης	Αξιολόγηση μίας φοράς	Αξιολόγηση μίας φοράς

II.2 Διαδικασίες και μέθοδοι (5/6)

	DiaTrain	KomPass
Ειδικά μέσα	• κοινωνική κατάρτιση με διαφορετικές ασκήσεις • βιογραφική συνέντευξη • κατάρτιση στη δημιουργικότητα • εκπαίδευση μέσω δραστηριοτήτων • κέντρο αξιολόγησης • κατάρτιση στην εκπ/ση • «μελλοντική εργασία», “Zukunftswerkstatt”	• ειδικά για τα άτομα από οικογένειες μεταναστών: αξιολόγηση των γλωσσικών ικανοτήτων • προσωπική συνέντευξη • ομαδικές ασκήσεις • εργαλεία ελέγχου / tests

II.2 Διαδικασίες και μέθοδοι (6/6)

	DiaTrain	KomPass
Μετρημένες ικανότητες	• ικανότητα μάθησης • ικανότητα οργάνωσης της εργασίας • ικανότητα επίλυσης προβλημάτων • ικανότητα επικοινωνίας • ικανότητα ομαδικής εργασίας • αυτοπεποίθηση • κίνητρο	• ικανότητα οργάνωσης της εργασίας • δημιουργικότητα • αυτοπεποίθηση • προθυμία εκτέλεσης/κινήτρων • ικανότητα ομαδικής εργασίας • ικανότητες χειρισμού της γλώσσας, ορθογραφικές και μαθηματικές • βασικές γνώσεις σε οικονομικά θέματα • γενική εκπαίδευση • μέσα/ικανότητες παρουσίασης

II.3 Οργάνωση (1/7)

	DiaTrain	KomPass
Διαθεσιμότητα	Οι αξιολογήσεις DiaTrain διεξάγονται από εξωτερικούς παράγοντες	• Η GFBM διεξάγει τις αξιολογήσεις ύστερα από σχετική απαίτηση • Η GFBM προσφέρει το KomPass για εκπαίδευση ύστερα από σχετική απαίτηση

II.3 Οργάνωση(2/7)

	DiaTrain	KomPass
Χρήση ηλεκτρονικών συσκευών	• δεν καθορίζεται	• αξιολόγηση ικανότητας χειρισμού της γλώσσας (Texteasy 5.0) • αξιολόγηση ικανότητας χρήσης μέσω των Word, Excel και χρήσης του Internet

II.3 Οργάνωση (3/7)

	DiaTrain	KomPass
Διάρκεια	• 10 ημέρες (επιπλέον ημέρες για την προετοιμασία και για τη συνέχεια) • μεμονωμένες ενότητες μπορούν να συνδυαστούν με διαφορετικούς τρόπους	• 5 με10 ημέρες • μεμονωμένες ενότητες μπορούν να συνδυαστούν με διαφορετικούς τρόπους

II.3 Οργάνωση (4/7)

	DiaTrain	**KomPass**
Δαπάνες	Περίπου 2.000-3.500 Ευρώ για την εκπαίδευση ως Dia Trainer	Περίπου 2.000-4.000 Ευρώ ανά εκπαίδευση (Η GFBM είναι φορέας αξιολόγησης των ικανοτήτων)

II.3 Οργάνωση (5/7)

	DiaTrain	KomPass
Ανάγκες προσωπικού	• αναλογία εκπαιδευτή/ εκπαιδευόμενου: 2 / 8 • επιπλέον 2-3 άτομα για την προετοιμασία της εκπαίδευσης και για τη συνέχεια αυτής • απαραίτητη προϋπόθεση η ολοκλήρωση της εκπαίδευσης ως DiaTrainer	Προϋποθέσεις για την συμμετοχή στην εκπαίδευση KomPass: 1. να έχει ολοκληρωθεί η εκπαίδευση για τους επιτηρητές 2. να έχει ολοκληρωθεί η εκπαίδευση για τα Κέντρα Αξιολόγησης

II.3 Οργάνωση (6/7)

	DiaTrain	KomPass
Τεκμηρίωση	• Έκθεση και προτάσεις για τον οργανισμό που είναι αρμόδιος για το αξιολογούμενο άτομο • Πιστοποιητικό για τον συμμετέχοντα • Φύλλα παρατήρησης, βίντεο και αρχεία ήχου	• Συστάσεις για τον οργανισμό που είναι αρμόδιος για το αξιολογούμενο άτομο • Πιστοποιητικό για τον συμμετέχοντα

II.3 Οργάνωση (7/7)

	DiaTrain	KomPass
Πιστοποίηση / αξιολόγηση	• απαραίτητη η άδεια για τη χρήση του DiaTrain • η εφαρμογή του DiaTrain είναι υπό αξιολόγηση	• η GFBM είναι πιστοποιημένος φορέας παροχής προγραμμάτων για νέους σε μειονεκτική θέση • το Kompass δεν είναι ούτε πιστοποιημένο, ούτε έχει αξιολογηθεί

ΜΕΡΟΣ III: ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ

Προηγούμενα βήματα:

- Εξοικείωση με τις υπάρχουσες μεθόδους αξιολόγησης των ικανοτήτων των νέων σε μειονεκτική θέση (που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών)
- Συνάντηση με τον βασικό παράγοντα αξιολόγησης των ικανοτήτων στην περιοχή του Βερολίνου, προκειμένου να εντοπίσει τις περιφερειακές ανάγκες

Επόμενα βήματα:

- Συστηματοποίηση των υφιστάμενων μεθόδων αξιολόγησης των ικανοτήτων στη Γερμανία μαζί με τα κριτήρια που συμφωνήθηκαν σήμερα
- Συνάντηση με ένα επιπλέον βασικό φορέα αξιολόγησης των ικανοτήτων στην περιοχή του Βερολίνου
- Οργάνωση ενός εργαστηρίου με πιθανούς πολλαπλασιαστές από το Βερολίνο και εκτός αυτού με σκοπό να προετοιμαστεί η εφαρμογή